



*‘We mogen onze handjes dichtknijpen’*

NRS

**Welke aanpassingen van Boek 5 Burgerlijk Wetboek (BW) krijgen steun van het notariaat? Die vraag vormt de inzet van het komende NRS-congres op 5 oktober. ‘We gaan in eerste instantie voor het laaghangend fruit’, aldus Leon Verstappen, hoogleraar privaatrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen en lid van de wetenschappelijke adviesraad van de Vereniging voor Notariële Registergoed Specialisten (NRS).**

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

Het is niet uniek dat wetenschap, beroepsgroep en ministerie samen optrekken in de totstandkoming van een wetsvoorstel, maar zelden was die relatie zo innig als het afgelopen voorjaar. ‘Na het KNB-congres over Boek 5 BW dat in maart plaatsvond, kreeg ik een mailtje van minister Ard van der Steur. Of ik de volgende dag met hem wilde praten. Zijn aandacht was getrokken door de preadviezen die we daar hadden gepresenteerd. Zo’n uitnodiging is best bijzonder. Met een preadvies laat je als beroepsgroep een proefballon op. Nu waren er maar liefst zeven preadviezen ter verbetering van Boek 5 BW geschreven door achttien auteurs. De minister gaf aan te overwegen om de preadviezen in wetgeving om te willen zetten, maar verbond daar drie voorwaarden aan. Iedere voorgestelde aanpassing moest een probleem oplossen, er moest draagvlak zijn bij de stakeholders en de preadviseurs en andere deskundigen

*‘We gaan in eerste instantie voor het laaghangend fruit’*

moesten betrokken zijn bij de realisatie van het wetsvoorstel. Hij heeft ook al toegezegd om het NRS-congres te openen met een speech. Dat geeft aan dat er daadwerkelijk steun is voor de plannen. We mogen onze handjes dichtknijpen.’

#### CONTROVERSieEL

Doel van het komende congres is vast te stellen welke voorstellen geschikt zijn en of er voldoende draagvlak voor is. ‘Het is een logische vervolgstap’, aldus Verstappen. ‘Dit is een onderwerp dat de NRS raakt. Met opzet worden niet alle preadviezen besproken. We gaan in eerste instantie voor het laaghangend fruit. In die zeven preadviezen staan heel veel wetsvoorstellen. Sommige zijn controversieel. Wat is bijvoorbeeld de goederenrechtelijke status van digitale inhoud? Is daarop het eigendomsrecht van toepassing? Daar hebben juristen heel uiteenlopende opvattingen over. Een ander lastig onderwerp is zaaksvorming. Een leverancier van onderdelen voor een auto verliest het eigenaarschap op het moment dat een auto geassembleerd is. Terwijl een bank die een lening verstrekt de auto als onderpand heeft, vist de onderdelenleverancier achter het net. In een preadvies hebben de auteurs voorgesteld om in een dergelijke situatie de leverancier een pandrecht te geven zodat hij rechtsbescherming heeft. Met zo’n voorstel

raak je aan de machtspositie van banken. We agenderen het wel, maar bespreken het niet nu op het komende congres.’

#### OPTIMALISATIES

De vijf voorstellen die op het congres worden besproken hebben gemeen dat het om optimalisaties van bestaande regelingen gaat. ‘Finetunen’, noemt Verstappen het. ‘Voor het gemeenschappelijk beheer van een bedrijfsterrein is er bijvoorbeeld naast het appartementsrecht behoefte aan een grondgebonden lidmaatschap van een beheervereniging. En waarom is er in het burendrecht wel sprake van een noodwaterleiding over of door naburige erven, maar heeft die geen betrekking op data-aanvoer? Waarom is er geen noodafvoerregeling? In het geval van erfpacht en opstal is de opzeggingsregeling niet duidelijk. Voor drijvend wonen geldt dat de regelgeving is gebaseerd op varende schepen. Dat sluit niet aan op het concept van een stilstaande woning. Ook bij mandigheid is er behoefte om de formulering te verbreden. Mandigheid gaat uit van een gemeenschappelijk eigendom, maar in Amsterdam, waar vrijwel alle grond in erfpacht is uitgegeven, kan mandigheid eigenlijk niet toegepast worden.’

#### PRAKTISCHE SESSIES

Bang voor een chaos van notarissen die het met elkaar oneens zijn over de voorgestelde herzieningen is hij niet. ‘Boek 5 is inmiddels 25 jaar oud. Toen dat werd geschreven, gingen daar ook consultatieronden aan vooraf. Het recht is een tijd- en plaatsgebonden grootheid. De maatschappij verandert, waardoor wetten verouderen. Wie is er nu tegen verbeteringen? Het worden heel praktische sessies. Ik heb zelf met Nora van Oostrom en Lars van Vliet een voorstel geschreven voor het burendrecht. We hebben Frank Visser, bekend van het tv-programma De Rijdende Rechter, gevraagd het voorstel door te lezen en te commentariëren. Hij komt ook naar het NRS-congres. Het wordt een dialoog tussen notarissen en auteurs van de preadviezen. Een discours waarin we vragen om commentaar te geven op de voorstellen. Welke zijn haalbaar? Zitten er lacunes in? Schiet er maar op, is eigenlijk de uitnodiging.’ ■